

HANS EN GRIETJE

**Kindertoneel in vier bedrijven
naar het bekende sprookje van de gebroeders Grimm**

door

WIL DE WINGERD

Muziek: C. Pont en Wil de Wingerd

**TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl**

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HANS EN GRIETJE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **WIL DE WINGERD** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en)

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten, Telefoon (03)3.66.44.00, E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

HEKS - liefst door volwassene te spelen

VADER - door volwassene of grote jongen te spelen

MOEDER - door volwassene of groot meisje te spelen

HANS - jongen van een jaar of tien

GRIETJE - meisje van ongeveer elf jaar

HAASJE - liefst een klein jongetje of meisje van ongeveer 8 jaar

SPROOKJESFEE - door volwassene of groot meisje te spelen

OLIFANTJE - hoeft alleen maar even aan het eind op te komen

U dient bij uw zaaleigenaar te informeren of de muziekrechten in een totaalcontract worden voldaan. Is dit niet het geval dan dient U contact op te nemen met: BUMA/STEMRA

PROLOOG

(het doek is gesloten. In het midden voor het doek staat een paddenstoel. Van rechts komt (liefst bij gekleurde belichting) een mooi geklede FEE op. Ze draagt een schitterend kroontje in het lange haar. In de ene hand houdt ze een toverstaf en in de andere hand een groot dik boek. Ze maakt een sierlijke buiging en gaat op de paddenstoel zitten)

FEE: Zo kinderen, ik zal maar eerst eens zeggen, wie ik ben. Ik ben de Sprookjesfee!

Ik breng aan alle kinderen de mooiste sprookjes, want ik weet, dat ze die zo graag horen. En daarom ga ik jullie nu ook weer een sprookje vertellen *(bladert in haar dikke boek)* Wat zal ik jullie eens vertellen? Laat eens zien! *(bladert weer en schijnt plotseling iets gevonden te hebben).*

Juist! Dit sprookje wil ik jullie gaan vertellen! Het heet: Hans en Grietje en het gaat over twee lieve kinderen *(kijkt in de zaal)*. O ja, natuurlijk, dat weet ik wel: jullie kennen allemaal wel dat sprookje, ieder kind kent het immers!

Maar ik weet zeker, dat als ik het vertel, het toch weer een beetje anders klinkt dan gewoonlijk.

Maar voor ik begin, moeten jullie me één ding beloven. Als ik het straks over die boze slechte heks heb, dan moeten jullie niet angstig worden, hoor! Want wat ik jullie vertel, is immers maar een sprookje! En sprookjes bestaan alleen maar in dit dikke boek *(houdt boek omhoog)* Beloven jullie dat?... Zullen jullie ècht niet bang zijn?...

Zullen jullie vannacht in je bedje heus niet van die boze heks dromen?... Nee?... Nu goed, dan ga ik beginnen.

Als jullie heel stil zijn en goed luisteren naar mij, dan weet ik zeker dat het net is, of jullie alles ècht voor je zien. *(Kijkt in haar boek en leest)*

Er was eens een arme houthakker, die met zijn vrouw en zijn twee kinderen Hans en Grietje in een klein hutje woonde aan de rand van een heel groot donker bos. Ze hadden het heel arm, ze) arm, dat ze op zekere dag nog maar één stuk brood in de kast hadden. En geld hadden ze helemaal niet. Bedroefd zaten de

houthakker en zijn vrouw in de hut...

Het licht gaat even uit en de Fee verdwijnt zo vlug mogelijk. De paddenstoel wordt meteen achter het doek getrokken. Dan schuift het doek open en het eerste Bedrijf begint.

In plaats van een Fee, kan men ook een oud vrouwtje nemen, dat vertelt dat zij het Sprookjesvrouwtje is. De proloog kan dan verder ongewijzigd blijven.

EERSTE BEDRIJF

(in de houthakkers hut. Armelijk gemeubileerd vertrek. Grote takkenbossen in de hoek. Aan de ruwhouten tafel zitten Vader en Moeder, ze zijn moedeloos, Vader zit met de handen onder het hoofd en Moeder heeft haar gezicht bedekt met de handen.

Als het doek opgaat, blijft het even stil)

MOEDER: Ik weet niet, wat het worden moet, ècht niet!

VADER: *(opspringend)* Houd op, vrouw, ik kan het niet langer horen! Ik doe alles wat ik kan, ik hak bomen van de vroege morgen tot de late avond! Hier, *(toont zijn handen)* blaren op mijn handen, maar het brengt zo weinig op...

MOEDER: Het brood is ook al weer duurder geworden... Ik heb niet eens geld genoeg meer in het hele huis om één brood te kopen! Strakjes komen Hans en Grietje, en wat moet ik... *(de deur wordt opengegooid en Hans en Grietje komen binnen gesneld)*

HANS: Dag Vader, dag Moeder, ik heb een honger als een wolf!

GRIETJE: En ik als een wolvin! Ik lust wel twee boter, hammen in plaats van één!

MOEDER: *(zuchtend)* En ik heb er niet eens één voor je, mijn kind... *(staat op en gaat naar de broodkast, komt met een stuk brood terug)* Dit is alles wat ik in huis heb. En daar moeten we met ons vieren van eten...

VADER: Geef mijn portie maar aan de kinderen, vrouw.

MOEDER: Maar man, jij moet eten, anders kan je helemaal niet werken en wat dan?

VADER: *(somber)* Och, dat maakt niet veel verschil. Nu werk ik van vroeg tot laat en als het zo doorgaat, komen we toch van honger om...

MOEDER: *(snikkend)* Och man, praat niet zo. Misschien gaat het morgen weer wat beter...

HANS: Ik hoef maar een héél klein stukje, Moeder... Ik heb niet eens zo'n heel erge trek...

GRIETJE: Ik ook niet, Moeder. Nemen u en Vader het maar...

MOEDER: *(haar kinderen omarmend)* Jullie zijn schatten! Maar dat

doen we toch niet! Jullie hebben het nog harder nodig dan wij. Jullie moeten er nog van groeien en Vader en ik zijn immers al lang groot genoeg... *(snijdt 2 stukken van het brood en geeft aan elk der kinderen een stuk)* Hier, kinderen, morgen komt er misschien uitkomst...

VADER: *(bitter)* Misschien komt er wel een of andere goede fee voorbij, daar lees je immers in sprookjes altijd van...

GRIETJE: *(geestdriftig)* Ja Vader, zo'n verhaal heeft Juf op school laatst ook verteld. Het ging over een fee en die had een toverstafje en daar toverde ze een tafeltje-dek-je mee voor een arm vrouwtje!

HANS: Zen tafeltje-dek-je! Ja, dat moesten wij ook hebben, wat zouden we smullen!

VADER: *(lachend)* Elke dag gebraden kip!

HANS: En soep met balletjes!

GRIETJE: En chocoladepudding toe!

MOEDER: *(haar oren met de handen bedekkend)* Hè, houd op alsjeblieft! Ik zou al tevreden zijn, als ik elke dag voldoende brood voor jullie had!

GRIETJE: *(nog nagenietend)* En er hoorde een heel lange en moeilijke toverspreuk bij..., *(nadenkend)* Hoe was het ook weer? Ik geloof zoiets van: Miezemettemuizenis... Zorg dat er een feestmaal is!

HANS: *(lachend)* Hoe? Zeg het nog eens, Grietje!

GRIETJE: Miezemettemuizenis... Zorg, dat er een feestmaal is!

HANS: *(pakt een pook, kijkt erg plechtig en zwaait er ernstig mee)* Miezemettemuizenis... Zorg, dat er een feestmaal is! *(even is het stil, Hans doet beteuterd)* Waar blijft nou dat tafeltje?

MOEDER: Och domoor, het was immers maar een sprookje!

GRIETJE: Maar toch zijn er goede feeën, ik weet het zeker! Ze wonen altijd in een bos!

HANS: Hier in ons bos ook?

GRIETJE: Misschien wel. Ik ben nog nooit helemaal het bos door geweest. Het is zo vreselijk groot...

MOEDER: Kinderen, eet je brood op. Ik zou warempel nog gaan geloven, dat jullie echt geen honger hadden. *(Hans en Grietje*

eten gretig hun brood) Wij nemen vanavond nog wel een stukje, man *(bergt de rest van het brood weer in de kast)*

GRIETJE: Bestaan er geen goede feeën, Moeder?

MOEDER: Misschien bestaan ze wel, kind, maar ons huisje hebben ze nooit kunnen vinden.

VADER: *(opstaand)* Kom, ik ga eens kijken of er nog wat te verdienen valt. Het zal wei weer vergeefse moeite zijn...

MOEDER: En ik ga even naar het dorp, misschien wil iemand mij wat geld lenen om brood te kopen...

VADER: Maar vrouw, hoe moeten we dat terug betalen?

MOEDER: Ik weet het niet, maar ik ga het toch proberen. Ik kan mijn kinderen geen honger zien lijden. *(Slaat een omslagdoek om, en gaat af)*

VADER: *(pakt een grote bijl)* Blijven jullie maar zoet spelen, Hans en Grietje. En als jullie nog honger hebben, eet dan mijn stuk brood maar op, hoor. *(trekt een muts over zijn oren en verdwijnt ook. Hans en Grietje zwaaien voor het raampje nog naar hun vader en gaan dan weer aan tafel zitten)*

GRIETJE: Heb jij je brood al op, Hans?

HANS: Nee nog een klein stukje heb ik. Ik neem telkens een heel klein hapje, anders is het zo gauw op.

GRIETJE: Ik heb nog de helft. Ik leg het maar in de kast, anders hebben Vader en Moeder haast niets. *(legt het brood in de kast, gaat weer bij de tafel zitten en wrijft over haar maag)* Ik had het anders best nog gelust...

HANS: *(kijkt naar zijn stukje brood)* Het is zo lekker. Ik zou het ook wel willen bewaren, maar ik heb zo'n honger. *(steekt het in zijn mond)*

GRIETJE: *(gaat naar het raam en tuurt nadenkend naar buiten)* Hè, als er nu eens een goede fee voorbijkwam...

HANS: Dan zou ik vragen: Lieve fee, hebt u niet een heel groot brood voor ons, dat nooit opgaat, hoeveel je er ook van eet... Wat zou ik smullen en wat zou Moeder een ogen opzetten...

GRIETJE: En wat zou Vader kijken! Elke dag konden we dan ons buikje voleten. *(turend)* Maar ik zie geen fee...

HANS: *(ook naar buiten turend)* Ik ook niet... Maar wacht eens, wat gaat daar? O nee, ik zie het al, het is een hertje, dat tussen het

kreupelhout verdwijnt...

GRIETJE: En daar springt een haasje! Was het maar een fee! (*Even is het stil, dan springt Grietje eensklaps op*) Zeg, Hans, ik weet wat: We gaan de fee zoeken!

HANS: Zoeken? Waar?

GRIETJE: Wel, in het bos natuurlijk!

HANS: Maar... maar als er nou eens geen goede fee in het bos woont?

GRIETJE: Er woont 'er vast een, maar natuurlijk heel diep in het bos. Als we haar vinden, vragen we of ze ons helpen wil. Kom mee, Hans, Vader en Moeder doen ook wat ze kunnen. Dan moeten wij niet met onze armen over elkaar rustig afwachten! Kom mee!

HANS: Maar... maar het bos is zo groot... Als we verdwalen...

GRIETJE: We zullen goed opletten en telkens als we een paadje inslaan, trekken we met een stokje een kruisje in de grond. Dan vinden we de weg altijd terug!

HANS: Maar Vader en Moeder zullen boos zijn, als we alleen het bos ingaan. Je weet toch, dat we dat niet mogen?

GRIETJE: Maar als we de fee gevonden hebben, en ze komt ons helpen, dan zullen Vader en Moeder wat blij zijn en stellig niet boos op ons zijn! (*ze pakt Hans bij de hand en samen zingen zij*)

LIEDJE:

GRIETJE: Ik denk, in 't diepst van 't grote bos

Woont vast een toverfee.

Ik ga haar zoeken overal!

HANS: En ik ga met je mee!...

GRIETJE: We vragen, of ze ons helpen kan.

Is dat soms niet een prachtig plan?

SAMEN: Al is het stout,

We gaan in 't woud

Heel diep in 't donk're woud!

GRIETJE: En zien we dan, verstopt in 't groen,

Het feeënhuisje staan,

Dan gaan we dapper er naar toe

En kloppen zachtjes aan.

HANS: Wij vragen, of ze ons helpen kan,
Ja heus, dat is een prachtig plan!

SAMEN: Kom mee, kom mee
Wij met ons twee,
Wij vinden vast de fee!

GRIETJE: *(neemt een stuk papier en een potlood)* Ik zal even schrijven, wat we gaan doen. Anders zijn Vader en Moeder zo ongerust, als we soms wat laat thuis komen! *(schrijft haastig een paar regeltjes)* Zo, en kom nu gauw mee! *(ze pakt haar broertje beet en beiden snel af. Even is het toneel leeg, dan gaat de deur open en Moeder komt binnen, met gebogen hoofd, gaat aan tafel zitten, moedeloos)*

MOEDER: Niemand die mij geld wilde lenen, niemand in het hele dorp! Wat moet ik toch beginnen? *(ziet het briefje liggen)* Wat is dat? *(leest)* Wat? Ook clát nog, mijn kinderen weg! Diep het bos in! De fee zoeken! Ach, die lieve schatten! Als ze maar niet verdwalen in het bos!

VADER: *(komt binnen, moedeloos)* Niets vrouw, geen cent! We moeten morgen maar langs de weg gaan staan en bedelen om een cent of een boterham...

MOEDER: *(de handen voor het gezicht slaand)* Bedelen! Dat ik mijn kinderen die schande moet aandoen!

VADER: *(rond kijkend)* Waar zijn ze, de kinderen?

MOEDER: *(hem het briefje gevend)* Hier, lees dat briefje maar!

VADER: *(leest)* Maar... maar... maar dat is waanzin! Het bos in en dat terwijl het al donker wordt! Ze zullen verdwalen! *(gaat naar de deur en roept)* Hans! Grietje!

MOEDER: *(ook aan de deur)* Hans!, Grietje! *(even ontstaat er een beklemmende stilte, als niemand antwoordt. Moeder radeloos)* Het wordt al zo donker! Als ze maar voor de nacht valt thuis zijn!

VADER: Ik ga ze zoeken! *(pakt een lantaarn en steekt die aan)*

MOEDER: Ik ga mee, man, hier in huis heb ik toch geen rust... *(volgt hem naar buiten. Men hoort roepen: Hans! Grietje! Steeds verder weg en steeds radelozer klinkt het geroep. Doek zakt langzaam)*

EINDE EERSTE BEDRIJF

VOOR HET TWEEDE BEDRIJF BEGINT

(het licht gaat even uit en als het weer aangaat, zit op haar plekje de Sprookjes fee. Ze doet of ze nog steeds aan het lezen is)

SPROOKJESFEE: Diep, heel diep in dat donkere bos stond een klein huisje. Het was een héél vreemd huisje. In plaats van steen of hout was het gemaakt van lekkers... En in dat huisje van lekkers woonde een oud vrouwtje, een heel vreemd vrouwtje. Was dat de goede Fee, die Hans en Grietje gingen zoeken? Ach nee, het leek er niet op: Het was een boze kwaadaardige heks en dat huisje van lekkers diende alleen maar om kindertjes te lokken... Maar gelukkig komen zulke vrouwtjes alleen maar in sprookjes voor... *(verdwijnt weer op dezelfde manier als na de proloog)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto